

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru – Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o fluórovaných skleníkových plynoch, ktorým sa mení smernica (EÚ) 2019/1937 a zrušuje nariadenie (EÚ) č. 517/2014

[COM(2022) 150 final – 2022/0099 (COD)]

(2022/C 365/08)

Spravodajca: **Kęstutis KUPŠYS**

Žiadosť o konzultáciu	Európsky parlament, 5. 5. 2022
	Rada, 10. 5. 2022
Právny základ	článok 192 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie
Príslušná sekcia	sekcia pre poľnohospodárstvo, rozvoj vidieka a životné prostredie
Prijaté v sekcii	31. 5. 2022
Prijaté v pléne	15. 6. 2022
Plenárne zasadnutie č.	570
Výsledok hlasovania (za/proti/zdržalo sa)	140/1/6

1. Závery a odporúčania

1.1. Revízia nariadenia o fluórovaných skleníkových plynoch (nariadenie (EÚ) č. 517/2014) ⁽¹⁾, ktorú navrhla Komisia 5. apríla 2022 ⁽²⁾, je krokom správnym smerom. EHSV vidí priestor pre väčšie ambície, aby sa zabezpečilo, že európske podniky a domácnosti nebudú v nadchádzajúcich desaťročiach zatažené množstvom zariadení, ktoré poškodzujú klímu, a aby si EÚ udržala vedúce postavenie, pokiaľ ide o opatrenia v oblasti klímy prijatím najlepších ekologických technologických riešení.

1.2. Mnohé fluórované uhlíkovodíky (HFC) majú značný potenciál globálneho otepľovania (GWP). Zlepšenie súčasného návrhu Komisie preto predstavuje ďalšiu príležitosť na výrazné zníženie priamych vplyvov na klímu tým, že sa zabráni využívaniu HFC s vysokým GWP a že sa prejde priamo na alternatívy s nízkym GWP bez fluórovaných plynov.

1.3. V prípade tepelných čerpadiel, interiérových klimatizačných zariadení, chladičov a chladiarenských zariadení sú k dispozícii alternatívy s prírodnými chladivami s nízkym GWP. EHSV podporuje zákaz všetkých chladív s GWP > 5 pre tieto zariadenia po roku 2030. Výbor sa domnieva, že odvetvový zákaz vysiela trhu jasný signál, je z administratívneho hľadiska jednoducho uplatniteľný a čelí nízkemu riziku obchádzania.

1.4. Výbor dôrazne odporúča skombinovať ambície EÚ zhrnuté v oznámení REPowerEU ⁽³⁾ s postupným vyradovaním fluórovaných skleníkových plynov s cieľom dosiahnuť chladivá s najnižším možným GWP, najmä v oblasti tepelných čerpadiel. EHSV sa nazdáva, že obavy z prekážok na trhu v tomto odvetví nie sú opodstatnené vzhľadom na zvýšenú výrobnú kapacitu odvetvia, ktoré bude založené najmä na prírodných chladivách. EÚ má jasnú príležitosť urobiť z toho vzorový prípad pre stanovovanie globálnych ekologických noriem.

1.5. Očakávalo sa, že systém kvót bude odrádzať od používania plynov s vysokým GWP, no nepomohlo to dostatočne zmeniť trh. Je zrejmé, že sa rozmohol nezákonný obchod s týmito plynmi, aby sa uspokojil pretrvávajúci dopyt na trhu. Výbor vyzýva na vytvorenie mechanizmu na zvýšenie príjmov z predaja kvót. Tento príjem sa môže vyčleniť na posilnenie colných kontrol na úrovni členských štátov, na pomoc pri prijímaní alternatív s nízkym GWP a na poskytnutie dostatočnej odbornej prípravy inštalatérom príslušných zariadení.

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 517/2014 zo 16. apríla 2014 o fluórovaných skleníkových plynoch, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 842/2006 (Ú. v. EÚ L 150, 20.5.2014, s. 195).

⁽²⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=COM:2022:150:FIN>.

⁽³⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=COM:2022:108:FIN>.

1.6. V oblasti alternatív HFC je nanajvýš dôležité uspokojiť potreby v oblasti odbornej prípravy. Na podporu prírodných chladív s nízkym GWP sú nevyhnutní kvalifikovaní technici, ako aj systémy kvalifikácie, certifikácie a registrácie.

2. Všeobecné pripomienky

Úvod

2.1. Fluórované plyny sú významnými skleníkovými plynmi. Ak by emisie HFC neboli regulované, mohli by viesť k zvýšeniu globálnej priemernej teploty o 0,35 – 0,5 °C do roku 2100. Predchádzaním týchto emisií by sa značne prispelo k obmedzeniu globálneho otepľovania. Vzhľadom na krátkodobý termín (2050) by znižovanie emisií HFC bolo v boji proti klimatickej kríze mimoriadne účinné⁽⁴⁾.

2.2. Mnohé HFC majú značný potenciál globálneho otepľovania (GWP). Trifluórmétán (HFC-23) je najsilnejší známy HFC so 14 600 GWP, t. j. jeden kilogram HFC-23 ohrieva planétu rovnako ako až takmer 15 ton CO₂. Koncentrácie HFC-23 v atmosfére sa zvyšujú alarmujúcim tempom: z 21 ppt v roku 2008 na historicky najvyššiu hodnotu 35 ppt v súčasnosti⁽⁵⁾.

2.3. Ďalší podobný plyn – fluorid sírový (SF₆), ktorý sa vo veľkej miere používa ako izolačný plyn v rozvážačoch – sa považuje za najškodlivejší fluórovaný plyn, keďže jeho GWP má hodnotu 25 200. Typické vykurovacie a chladiace zariadenie predávané domácnostiam v EÚ v roku 2022 môže obsahovať fluórované plyny s GWP viac ako 700, čo znamená, že približne 0,5 kg chladiaceho činidla obsiahnutého v jednotke má uhlíkovú stopu 0,35 ton CO₂.

2.4. Celkovo sú fluórované plyny zodpovedné za približne 2,5 % všetkých emisií skleníkových plynov v EÚ.

2.5. Látky poškodzujúce ozónovú vrstvu nielen poškodzujú ozónovú vrstvu, ale aj otepľujú klímu. Niektoré boli nahradené HFC, ktoré síce neprispievajú k poškodzovaniu ozónovej vrstvy, avšak stále prispievajú k otepľovaniu klímy. EHSV prijal príslušné stanovisko⁽⁶⁾ k nariadeniu o látkach, ktoré poškodzujú ozónovú vrstvu⁽⁷⁾.

2.6. Cieľom nariadenia o fluórovaných skleníkových plynoch je znížiť emisie fluórovaných plynov okrem iného postupným znižovaním používania HFC v EÚ. Na základe Montrealského protokolu sa postupné ukončovanie výroby a spotreby HFC zavádza aj na globálnej úrovni. Uvedenými dvomi nariadeniami (o látkach, ktoré poškodzujú ozónovú vrstvu a o fluórovaných plynoch) sa musí spolu zabezpečiť plnenie povinností Únie vyplývajúcich z protokolu.

2.7. Cieľom súčasného nariadenia o fluórovaných skleníkových plynoch je znížiť emisie týchto plynov v EÚ do roku 2030 o dve tretiny v porovnaní s úrovňami z roku 2014. V súlade s právnym predpisom v oblasti klímy nový návrh prispeje k zníženiu emisií do roku 2030 aspoň o 55 %, čím sa Európa do roku 2050 stane klimaticky neutrálnou. Ako zdôraznila Komisia, na tento účel poslúžia najmä tieto politické iniciatívy:

- splňanie ambicioznejších cieľov,
- zlepšenie vykonávania a presadzovania predpisov,
- komplexnejšie monitorovanie,
- zabezpečenie súladu s Montrealským protokolom.

⁽⁴⁾ <https://acp.copernicus.org/articles/13/6083/2013/acp-13-6083-2013.pdf>

⁽⁵⁾ Skratka „ppt“ tu znamená „počet častíc na bilión“. Údaje Advanced Global Atmospheric Gases Experiment.

⁽⁶⁾ Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru – Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o látkach, ktoré poškodzujú ozónovú vrstvu, a o zrušení nariadenia (ES) č. 1005/2009 [COM(2022) 151 final – 2022/0100(COD)] (pozri stranu 50 tohto úradného vestníka).

⁽⁷⁾ Nariadenie (ES) č. 1005/2009 o látkach, ktoré poškodzujú ozónovú vrstvu (Ú. v. EÚ L 286, 31.10.2009, s. 1).

Fluórované skleníkové plyny v kontexte Zelenej dohody

2.8. V návrhu o fluórovaných skleníkových plynoch sa stanovuje ambiciózne postupné ukončovanie výroby a spotreby HFC a je v ňom zahrnutých niekoľko nových zákazov trhových výrobkov a zariadení. To znamená, že zariadenia a výrobky s fluórovanými skleníkovými plynmi s vysokým GWP postupne zmiznú z trhu. Výbor sa však domnieva, že je mimoriadne dôležité podporovať prechod priamo na riešenie bez fluórovaných plynov s najnižším GWP a vyhnúť sa prechodným riešeniam. Trhy EÚ ukazujú, že je to uskutočniteľné a EÚ by mala ísť príkladom.

2.9. Je nevyhnutné nastaviť latku vyššie, aby sa zabezpečilo, že európske podniky a domácnosti nebudú v nadchádzajúcich desaťročiach zafažené množstvom zariadení, ktoré poškodzujú klímu. Takisto je dôležité, aby si EÚ udržala vedúce postavenie, pokiaľ ide o opatrenia v oblasti klímy prijatím najlepších ekologických technologických riešení vo všetkých segmentoch, kde sa používajú fluórované skleníkové plyny.

2.10. Postupné vyradovanie fluórovaných uhlíkovodíkov je vysoko nákladovo efektívny spôsob, ako prispieť k plneniu cieľov v oblasti klímy. Podľa záverečnej hodnotiacej správy z marca 2022 ⁽⁸⁾ náklady na zníženie emisií predstavovali v priemere približne 6 EUR na tonu ekvivalentu CO₂.

2.11. Tepelné čerpadlá, interiérové klimatizačné zariadenia, chladiče a chladiarenské zariadenia sú zariadenia a systémy, pre ktoré existujú alternatívy s chladivami a prírodnými chladivami s nízkym GWP. EHSV podporuje zákaz všetkých chladív na báze fluórovaných skleníkových plynov pre tieto zariadenia stanovením limitu GWP > 5 po roku 2030. Výbor sa domnieva, že odvetvové zákazy vysielajú trhu jasný signál, sú z administratívneho hľadiska jednoducho uplatniteľné a čelia nízkemu riziku obchádzania. Výnimky ad hoc by sa mohli udeliť, ak sa HFC považujú za technicky potrebné na základe ustanovení článku 16 ods. 4.

2.12. V prípade niektorých použití sú náhrady HFC už dostupné na trhu vrátane propánu (GWP 0,02) a amoniaku (GWP 0). Výbor naliehavo vyzýva na zvýšenie výdavkov na výskum s cieľom využiť tieto riešenia s nulovým GWP.

2.13. Jedinou udržateľnou politikou EÚ by bol prístup založený na ekologickom chladení, v ktorom sa kombinujú prírodné chladivá s mimoriadne nízkym GWP (GWP < 5) a energeticky účinné spotrebiče. Všetky druhy zmesí fluórovaných skleníkových plynov, a to aj s nízkym GWP, majú pri prevádzke problémy, najmä pokiaľ ide o recykláciu a regeneráciu, a oveľa viac komplikujú údržbu a servis. Preto sa im treba vyhýbať.

2.14. Existujúce systémy vykurovania a chladenia je potrebné obsluhovať a udržiavať s použitím súčasných HFC. Akčný plán REPowerEU, v ktorom sa stanovil cieľ zaviesť do roku 2030 celkovo 30 miliónov tepelných čerpadiel v Európe, vyvolal medzi zainteresovanými stranami oprávnené obavy ⁽⁹⁾. Podľa zástupcov priemyslu by navrhované nové ustanovenia nariadenia o fluórovaných skleníkových plynoch mohli potenciálne spomaliť tak veľmi potrebné zavádzanie tepelných čerpadiel v Európe.

2.15. Výbor sa domnieva, že včasným zákazom HFC v nových tepelných čerpadlách sa zabezpečí, že zavádzanie tepelných čerpadiel nebude ohrozené nedostatkom dodávok HFC na prevádzku existujúcich zariadení. Pomôže to zabrániť zablokovaniu veľkých objemov zásobníkov HFC. Zásobníky HFC si vyžadujú opatrenia v oblasti riadenia a likvidácie; ak sa to nebude náležite riešiť, úniky HFC zo zariadení na konci ich prevádzky budú mať ničivý vplyv na klímu.

2.16. Trhová zásoba HFC s vysokým GWP je kriticky nebezpečná: chladivá s vysokým GWP sa vo veľkej miere používajú na údržbu existujúcich zariadení na pravidelnú kompenzáciu nepretržitých emisií (miera úniku môže dosiahnuť 15 – 20 % ročne), čomu by sa dalo vyhnúť vďaka technologickému pokroku.

2.17. Výbor preto dôrazne nalieha, aby sa prepojili ambície EÚ zhrnuté v oznámení REPowerEU s postupným ukončovaním výroby a spotreby fluórovaných skleníkových plynov s cieľom dosiahnuť chladivá s najnižším možným GWP. Na priblíženie vývoja počtu tepelných čerpadiel (30 miliónov zavedených postupne počas siedmich rokov) by sa mohli použiť globálne údaje z hodnotenia Medzinárodnej agentúry pre energiu (IEA): v roku 2020 sa na vykurovanie

⁽⁸⁾ Dostupné na adrese: https://ec.europa.eu/clima/system/files/2022-04/f-gas_evaluation_report_en.pdf

⁽⁹⁾ <https://www.coolingpost.com/world-news/f-gas-quota-cuts-will-hit-heat-pump-ambitions/>

používalo takmer 180 miliónov tepelných čerpadiel, zatiaľ čo počet týchto zariadení vo svete sa za posledných päť rokov zvyšoval takmer o 10 % ročne. Podľa scenára IEA, ktorý predpokladá dosiahnutie nulovej bilancie emisií do roku 2050, by počet nainštalovaných tepelných čerpadiel do roku 2030 predstavoval 600 miliónov kusov. Podiel EÚ v tejto oblasti je plne v súlade s podielom domácností v celosvetovom kontexte.

2.18. EHSV sa domnieva, že obavy z prekážok na trhu v tomto odvetví nie sú opodstatnené, keďže navrhovaný vývoj využívania tepelných čerpadiel v Európe je zväčša v súlade s rozširovaním výrobnnej kapacity odvetvia, ktoré bude založené na chladivách s mimoriadne nízkym GWP (najmä prírodných). EÚ má jasnú príležitosť urobiť z toho vzorový prípad pre stanovovanie globálnych ekologických noriem.

2.19. Vzhľadom na uvedené faktory odporúča EHSV posilniť návrh na revíziu nariadenia o fluórovaných skleníkových plynoch takto:

- ďalšie posilnenie postupného ukončovania výroby a spotreby HFC v súlade so scenárom Parížskej dohody, ktorý ráta s oteplením o 1,5 °C,
- zákaz používania HFC-404A (s GWP 4728) a iných HFC s vysokým GWP,
- zníženie 150 odvetvových limitov GWP na najnižší možný GWP pre ktorúkoľvek danú technológiu,
- podpora systémov stimulov a verejného obstarávania pre alternatívy bez fluórovaných skleníkových plynov,
- podpora členských štátov v ich úsilí stimulovať ekologickejšie riešenia s veľmi nízkym GWP (a podľa možnosti bez fluórovaných skleníkových plynov).

Environmentálne obavy

2.20. Pri prechode na prírodné chladivá s veľmi nízkym GWP alebo HFC s nízkym GWP by sa malo zabrániť konverzii na látky ako hydrofluórolefíny z dôvodu ich produktov rozkladu, ako je škodlivá kyselina trifluóroctová (TFA). TFA a iné polyfluóralkylové a perfluóralkylové látky (PFAS) sú prezývané „večné chemikálie“, pretože ich nemožno odstrániť zo životného prostredia⁽¹⁰⁾. Na základe zásady predbežnej opatrnosti by sa malo vytvoriť jasné prepojenie s opatreniami navrhovanými Komisiou v jej akčnom pláne nulového znečistenia⁽¹¹⁾.

2.21. Pri postupnom ukončovaní výroby a spotreby HFC by sa mala venovať náležitá pozornosť látkam nahrádzajúcim HFC. EHSV žiada, aby sa netolerovali nové náhrady fluórovaných skleníkových plynov, ktoré problematický vysoký GWP jednoducho len vymenia za iný environmentálny problém. Výbor namiesto toho žiada, aby sa prevzala zodpovednosť za usmerňovanie prechodu na prírodné alternatívy bez fluórovaných skleníkových plynov, ktoré sú skutočne šetrné ku klíme a životnému prostrediu. Odkaz na európsky postup REACH nie je dostatočný, pretože tento postup zaostáva a nezakazuje včas nebezpečné náhrady fluórovaných skleníkových plynov.

Nezákonné obchodovanie

2.22. Nezákonné obchodovanie s fluórovanými uhlíkovodíkmi je v EÚ veľkým problémom. Hoci je ho ťažké kvantifikovať, je jasné, že k nezákonnému obchodovaniu s HFC dochádza v značných objemoch. Z rôznych analýz vyplýva, že nezákonný dovoz predstavoval až tretinu legálneho trhu EÚ⁽¹²⁾.

2.23. Očakávalo sa, že systém kvót bude odrádzať od používania plynov s vysokým GWP, no nepomohlo to dostatočne zmeniť trh. Je zrejmé, že sa rozmohol nezákonný obchod s týmito plynmi, aby sa pokryl pretrvávajúci dopyt na trhu. Táto dynamika posilňuje argument EHSV v prospech úplného zákazu plynov s vysokým GWP.

⁽¹⁰⁾ Pozri <https://www.umweltbundesamt.de/publikationen/persistent-degradation-products-of-halogenated>.

⁽¹¹⁾ COM(2021) 400 final, Na ceste k zdravšej planéte pre všetkých – Akčný plán EÚ: „Dosahovanie nulového znečisťovania ovzdušia, vody a pôdy“.

⁽¹²⁾ Pozri správu EIA (2022) s názvom *Europe's most chilling crime – the illegal trade in HFC refrigerant gases*. Dostupné na adrese <https://eia-international.org/report/europes-most-chilling-crime/>. Odhad odvetvia fluórovaných skleníkových plynov je k dispozícii na adrese https://stopillegalcooling.eu/wp-content/uploads/EFCTC_Press-Release_EN-2.pdf.

2.24. V návrhu sa žiaľ dostatočne nezohľadnil nezákonný obchod s HFC. EHSV požaduje transparentnosť a úplnú vysledovateľnosť HFC v celom dodávateľskom reťazci. Boli navrhnuté riešenia s označením založeným na kódoch QR, čo výbor považuje za nákladovo efektívny spôsob riešenia tohto problému.

2.25. EHSV sa domnieva, že kontroly dodávok HFC by sa mali ďalej zlepšovať aj v oblasti elektronického obchodu. Výbor požaduje buď zákaz predaja fluórovaných skleníkových plynov na online trhoch, alebo zavedenie povinných osvedčení pre podniky predávajúce veľké objemy týchto plynov online.

2.26. Mala by sa zachovať prísna kontrola všetkého dovozu a vývozu HFC vrátane plynov na účely, ktoré sú vyňaté z postupného ukončenia výroby a spotreby (napr. v prípade východiskových surovín, likvidácie, opätovného vývozu alebo iných vyňatých použití). Podniky by mali mať platnú registráciu na portáli pre fluórované skleníkové plyny, aby sa zabránilo tomu, že sa prípady, na ktoré sa vzťahujú výnimky, použijú na uľahčenie nezákonného obchodu. Výbor upozorňuje, že zoznam výnimiek v článku 20 ods. 4 vytvára medzeru v systéme udeľovania licencií, na ktorú sa určite budú zameriavať nezákonní obchodníci.

2.27. S cieľom zvýšiť účinnosť opatrení vnútroštátnych colných orgánov výbor žiada, aby sa usmerňovalo nakladanie so zhabanými výrobkami, kontajnermi a zariadeniami nezákonne dovezenými do EÚ a aby sa členským štátom prideliť finančné prostriedky na ich likvidáciu, ak by členské štáty zvolili túto možnosť.

2.28. Boj proti nezákonnému obchodovaniu s fluórovanými skleníkovými plynmi a ich zneškodňovaniu by sa mal zosúladiť s návrhmi smernice o ochrane životného prostredia prostredníctvom trestného práva⁽¹³⁾, ktorej cieľom je účinnejšia ochrana životného prostredia tým, že sa členským štátom uloží povinnosť prijať trestnoprávne opatrenia a podporiť sa cezhraničná spolupráca⁽¹⁴⁾.

Pridelovanie kvót a zdrojov

2.29. Tisíckam nových účastníkov boli pridelené kvóty HFC na dovoz na trh EÚ. Mnohí z nich nemajú prístup k infraštruktúre v EÚ na splnenie požiadaviek nariadenia na obnovu, recykláciu a regeneráciu HFC, ktoré dovážajú.

2.30. Hoci EHSV víta nové podmienky registrácie a pridelovania kvót, vidí potenciál vo zvýšení pridelovacieho poplatku tak, aby lepšie odrážal skutočné ceny uhlíka.

2.31. Je zrejmé, že kvóta vo výške 3 EUR za tonu ekvivalentu CO₂ je príliš nízka na to, aby vytvárala primeraný príjem a odrádzala od používania HFC s cieľom rýchlejšie prijímať prírodné chladivá.

2.32. EHSV tiež žiada, aby sa prehodnotilo využívanie finančných zdrojov získaných z predaja kvót.

2.33. Výbor je presvedčený, že tieto príjmy by sa mali vyčleniť na priame použitie na tieto účely:

- podporiť výskum alternatív s nízkym GWP, najmä prírodných chladív,
- podporovať orgány členských štátov pri dohľade nad trhom,
- vytvárať zručnosti a zvyšovať informovanosť vrátane osvetových kampaní pre konečných spotrebiteľov,
- podporovať rýchlokurzy aj strednodobú odbornú prípravu pre súčasných a budúcich pracovníkov.

Odborná príprava

2.34. V oblasti alternatív HFC je nanajvýš dôležité uspokojiť potreby v oblasti odbornej prípravy. Na podporu prírodných chladív s nízkym GWP sú nevyhnutní kvalifikovaní technici, ako aj systémy kvalifikácie, certifikácie a registrácie. Certifikácia je potrebná aj pre alternatívy fluórovaných skleníkových plynov, a nielen pre tieto plyny. EHSV žiada, aby sa v certifikačných programoch zaviedla povinná odborná spôsobilosť v oblasti zložiek prírodných chladív.

⁽¹³⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021PC0851&from=SK>.

⁽¹⁴⁾ Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru – Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o ochrane životného prostredia prostredníctvom trestného práva, ktorou sa nahrádza smernica 2008/99/ES [COM(2021) 851 final – 2021/0422 (COD)] (Ú. v. EÚ C 290, 29.7.2022, s. 143).

2.35. Na odbornú prípravu a certifikáciu sa vzťahuje subsidiarita a treba ich vykonávať v súlade s existujúcimi vnútroštátnymi systémami. V návrhu sa členským štátom poskytuje jeden rok na aktualizáciu svojich programov tak, aby zahŕňali alternatívy. Niektorí účastníci trhu sa obávajú, že je to dosť krátka lehota. Hoci načasovanie je dôležité, treba tiež stanoviť jasné ciele. EHSV odporúča stanoviť povinnosti vyplývajúce z národného plánu s jasnými kľúčovými ukazovateľmi výkonnosti, napr. 50 % inštalatérov vyškolených do roku 2025.

Globálny dosah

2.36. Pri zosúladovaní s Montrealským protokolom by sa mala zohľadniť skutočnosť, že Kigalský dodatok bude potrebné v relatívne blízkej budúcnosti sprísniť, aby sa splnili globálne ciele nulovej bilancie emisií.

2.37. V tejto súvislosti vysiela EÚ celosvetovo významné impulzy v kontexte Montrealského protokolu. Návrh nového európskeho nariadenia o fluórovaných skleníkových plynch pozorne sledujú všetci globálni aktéri. Prijatie Kigalského dodatku bolo dobrým prvým krokom správnym smerom, sú však potrebné včasnejšie a ambicióznejšie opatrenia na postupné ukončovanie výroby a spotreby HFC. EÚ by mohla svoj globálny vplyv využiť efektívnejšie prostredníctvom tzv. „bruselského efektu“.

2.38. EHSV preto vidí naliehavú potrebu začať diskusie v rámci Montrealského protokolu s cieľom urýchliť pokrok iniciovaný Kigalským dodatkom, pričom ambiciózne návrhy na revíziu nariadenia o fluórovaných skleníkových plynch na úrovni EÚ budú slúžiť ako nasledovania hodný príklad v súlade so scenárom Parížskej dohody, ktorý ráta s oteplením o 1,5 °C.

Transparentnosť a začlenenie

2.39. Napriek tomu, že diskusie o fluórovaných skleníkových plynch majú zásadný význam pre niekoľko kľúčových hodnotových reťazcov, diskusia o politike sa naďalej obmedzuje na okruhy odborníkov. Malo by sa vyvinúť úsilie na rozšírenie tejto diskusie na všetky zainteresované strany so širokým zastúpením občianskej spoločnosti. V novom nariadení o fluórovaných skleníkových plynch by sa malo ustanoviť konzultačné fórum, ktoré sa bude organizovať aspoň dvakrát ročne na úrovni EÚ a v každom členskom štáte.

V Bruseli 15. júna 2022

Predsedníčka
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Christa SCHWENG
